

УКРАЇНА

(19) UA (11) 37438 (13) U
(51) МПК (2006)
A61N 7/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ МЕТОДОМ ДЕЛЬФІНОТЕРАПІЇ

1

(21) u200808537

(22) 27.06.2008

(24) 25.11.2008

(46) 25.11.2008, Бюл.№ 22, 2008 р.

(72) ЛИСЕНКО ВІКТОР ІВАНОВИЧ, UA

(73) ЛИСЕНКО ВІКТОР ІВАНОВИЧ, UA

(57) 1. Спосіб лікування методом дельфінотерапії, що включає проведення лікувальних сеансів контакту хворого з тренуваним дельфіном, кожний з яких складається з прийомів, психоемоційного стимулювання, що включає первинну настановну психотерапію, та первинний психофізіологічний контроль, нейромоторного стимулювання, що включає дистанційне спілкування і прямий контакт з дельфіном та закріплення контакту через зворотний зв'язок, який **відрізняється** тим, що для сеансів використовують дельфіна, у якого закріплена навичка по команді випромінювати сигнал в ульт-

2

развуковому діапазоні частот 20000 Гц – 170 кГц, причому це випромінювання відбувається під час прямого контакту пацієнта з дельфіном.

2. Спосіб за п. 1, який **відрізняється** тим, що первинна настановна психотерапія включає візуальний і аудіальний контакт пацієнта з дельфіном, дистанційне спілкування - гра кільцями, обручами, м'ячами, прямий контакт - погладження дельфіна, торкання булою дельфіна потилиці, голови, обличчя пацієнта, різні лікувально-фізкультурні вправи в воді з дельфіном та безпосереднє плавання пацієнта з дельфіном.

3. Спосіб за п. 1 або п. 2, який **відрізняється** тим, що додатково здійснюють стабілізаційну терапію, яка включає рефлексотерапію, бінауральну стимуляцію, логопедичну та дефектологічну роботу, фізіотерапію, лікувальну фізкультуру та масаж.

Корисна модель відноситься до медицини, а саме до фізіотерапії та зоотерапії, і може знайти застосування при реабілітаційному лікуванні пацієнтів з різною психіатричною та неврологічною патологією. Дельфінотерапія може використовуватися як засіб психологічної і фізіологічної реабілітації після клінічного етапу терапевтичного лікування, або для полегшення фізичних і психічних страждань в останній стадії, коли хворобу офіційно визнають за не підлягаючу лікуванню.

Дельфін є природним випромінювачем ультразвуку, відома інтенсивність коливань, які породжуються сонаром дельфіна у вигляді ультразвукового проміну в терапевтичному інтервалі [Б.Ф. Сергеев. Живые локаторы океана. Л., Гидромете-издат, 1980, 151с.].

Метод дельфінотерапії (ДТ) є системою фізичних і психічних дій, направлених на лікування хворого, з використанням дельфінів. Мета дельфінотерапії полягає в усуненні хворобливих відхилень, зміні відношення хворого до себе, своєму стану і навколишньому середовищу. Прямо або опосередковано відбувається комплексна лікувальна дія на емоції, думки і самосвідомість людини.

Поширеним методом проведення дельфінотерапії є вільна інтеракція пацієнта з дельфіном при мінімальній участі спеціалістів. В період інтеракції в режимі вільного стилю ("free style") пацієнт самостійно здійснює як відносини з дельфіном, так і фізичні маніпуляції.

Іншим способом проведення сеансів дельфінотерапії є структурована інтеракція пацієнта з дельфіном, наприклад в Центрі дельфінотерапії (США, Флоріда). Коннектором виступає спеціаліст, який і вирішує цільові задачі взаємодії. Задачі ставляться залежно від умінь спеціалістів використовувати складові компоненти методу: психологічні, психотерапевтичні або фізіотерапевтичні. Проте часто відбувається обмеження або звуження ефективності лікування, оскільки спосіб служить тільки для стимулювання мотивації пацієнта до реабілітаційних заходів.

Найближчим аналогом є спосіб лікування ультразвуковою терапією що включає проведення лікувальних сеансів контакту хворого з тренуваним дельфіном, кожний з яких складається з прийомів, психо-емоційного стимулювання, що включає первинну установочну психотерапію, та первинний психофізіологічний контроль, нейро-

(13) U

(11) 37438

(19) UA

моторного стимулювання, що включають дистанційне спілкування і прямий контакт з дельфіном, закріплення контакту через зворотний зв'язок та вторинну психофізіологічну терапію, причому при проведенні сеансів дельфін спонтанно випромінює ультразвуковий сигнал [див. Лукина Л.Н. Общение с дельфинами как метод реабилитации: успехи, гипотезы, проблемы.// Вопросы курортологии, физиотерапии и спортивной медицины.-2001.-№5-с.48-49].

Недоліком найближчого аналога є те, що випромінювання сонару дельфіна не є керованим. При проведенні сеансів виходять з того, що в дельфіна завжди відбувається ультразвукове випромінювання. Дійсно, воно може надсилатися дельфіном, але не має можливості багаторазово його відтворювати в необхідний термін та підтримувати потрібну експозицію, тобто продовження сигналу у часі. Це призводить до збільшення часу лікування, оскільки не всі сеанси лікування є ефективними.

В основу корисної моделі покладено завдання створити такий спосіб лікування методом дельфінотерапії, у якому шляхом підготовки дельфіна, якого використовують для лікування, досягається гарантоване випромінювання сонару необхідної для лікування частоти в задані моменти часу, що значно підвищує ефективність кожного лікувального сеансу і зменшує час лікування.

Для вирішення завдання запропонований спосіб лікування методом дельфінотерапії, що включає проведення лікувальних сеансів контакту хворого з тренуваним дельфіном, кожний з яких складається з прийомів, психо-емоційного стимулювання, що включають первинну установочну психотерапію, та первинний психофізіологічний контроль, нейро-моторного стимулювання, що включають дистанційне спілкування і прямий контакт з дельфіном та закріплення контакту через зворотний зв'язок, у якому, згідно з корисною моделлю, для сеансів використовують дельфіна, у якого закріплена навичка по команді випромінювати сигнал в ультразвуковому діапазоні частот 20000Гц-170кГц; причому це випромінювання відбувається під час прямого контакту пацієнта з дельфіном.

В оптимальному варіанті виконання способу первинна установочна психотерапія включає візуальний і аудіальний контакт пацієнта з дельфіном, дистанційне спілкування - гра кільцями, обручами, м'ячами, прямий контакт - погладжування дельфіна, торкання булою дельфіна потилиці, голови, обличчя пацієнта, різні лікувально-фізкультурні вправи в воді з дельфіном та безпосереднє плавання пацієнта з дельфіном.

Для підвищення ефективності лікування у особливо важких випадках додатково здійснюють

стабілізаційну терапію, яка включає рефлексотерапію, фізіотерапію, бінауральну стимуляцію, логопедичну та дефектологічну роботу, лікувальну фізкультуру та масаж.

Для лікування пацієнтів у дельфіна крім навичок, які використовують у шоу-програмах, виробляють навичку випромінювати ультразвуковий сигнал, тобто проводити ехолокацію у заданому діапазоні частот.

До лікування проводяться нейрофізіологічні обстеження серед яких є електроенцефалографія з фото-, фоностимуляцією та гіпервентиляцією, психодіагностичне - шляхом опитувальних та проєктивних (за допомогою малюнків) методик, оцінюється психофізичний статус.

Потім проводиться контакт з дельфіном, тривалість сеансу від 5 до 60 хвилин. Курси розподіляються в трьох варіантах: міні-курс до 5 сеансів, медіа-курс 6-10 сеансів, пролонгований курс більше 10-ти сеансів. Під час контактів «пацієнт-дельфін» оператор спеціальними вправами стимулює дельфіна проводити ехолокацію пацієнта. Наявність ультразвукового випромінювання та його експозицію (тривалість у часі) контролюють за допомогою гідрофону, показники якого виводяться на спектроаналізатор і постійно контролюються фахівцем під час сеансу. Саме апаратний гідроакустичний контроль за усім спектром звукового випромінювання дозволяє віднести сеанс «пацієнт-дельфін» до лікувального, тобто, дозволяє виявити саме наявність ультразвукового випромінювання, його експозицію та проводити кратні процедури. Після кожного сеансу проводиться оцінка психофізичного статусу пацієнта для виокремлення ефекту впливу дельфіна. Спеціалізований нейрофізіологічний ЕЕГ-контроль проводиться після курсу.

Приклад виконання способу. Пацієнт К., 6 років, діагноз - ранній дитячий аутизм (РДА). Був повністю відсутній комунікативний контакт з оточенням. Раніше проведена дельфінотерапія в варіанті вільного спілкування з дельфіном позитивного ефекту не дала. Був проведений вищеописаний курс дельфінотерапії зі спеціально підготовленим дельфіном Ігмасом. Для стабілізації ефекту проводилася рефлексотерапія в варіанті лазеропунктури, яка була скерована на стимуляцію психо-мовної активності методом впливу на тригерні точки домінантної руки, фізіотерапія в варіанті йодо-бромних мінеральних термальних ванн для зняття гіперактивності пацієнта. Після 8 сеансів тривалістю 30-40 хвилин відмічався різкий зріст комунікативної активності та мовної продукції, зниження гіперактивності, всі ці ефекти підтверджувалися об'єктивними методами дослідження.